

Briselē, 2023. gada 26. maijā
(OR. en)

9371/1/23
REV 1

Starpiestāžu lieta:
2022/0131(COD)

MIGR 166
JAI 649
ASIM 60
EDUC 167
EMPL 210
CODEC 909
SOC 327

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Padome
K-jas dok. Nr.:	8580/22+ADD 1-ADD 4
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (pārstrādāta redakcija) – vispārēja pieeja

I. IEVADS

1. Komisija 2022. gada 28. aprīlī Prasmju un talantu paketes ietvaros Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedza priekšlikumu Direktīvai par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (pārstrādāta redakcija) ¹.

¹ 8580/22.

2. Priekšlikuma mērķis ir grozīt Direktīvu 2011/98/ES ("Vienotās atļaujas direktīva"). Šīs pārstrādātās redakcijas mērķis ir vienkāršot un precizēt direktīvas darbības jomu, racionalizēt pieteikšanās procedūru, saīsināt procedūras kopējo ilgumu un padarīt procedūru efektīvāku. Tās mērķis ir arī stiprināt aizsardzības pasākumus un vienlīdzīgu attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem un uzlabot viņu aizsardzību pret darbaspēka ekspluatāciju.
3. Priekšlikuma detalizēta izskatīšana sākās Integrācijas, migrācijas un izraidīšanas jautājumu darba grupas (uzņemšana) sanāksmē 2022. gada 22. jūlijā Čehijas prezidentūras laikā. Pirmo kompromisa priekšlikumu *IMEX* (uzņemšana) darba grupa izskatīja 2022. gada 9. novembrī. Pēc dalībvalstu mutiskiem un rakstiskiem komentāriem prezidentvalsts Zviedrija nāca klajā ar grozītu kompromisa priekšlikumu, kas tika apspriests un sīkāk precizēts *IMEX* (uzņemšana) darba grupas sanāksmēs 2023. gada 27. janvārī un 6. martā un TI padomnieku (uzņemšana) sanāksmē 2023. gada 25. aprīlī.
4. Šajās diskusijās lielākā daļa dalībvalstu pauda plašu atbalstu grozītajam priekšlikumam un atzinīgi vērtēja prezidentvalsts iesniegtos kompromisa ierosinājumus.
5. Eiropas Parlamentā par priekšlikuma izskatīšanu atbild Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja (*LIBE*). Referents *Javier Moreno Sánchez (S&D, ES)* sagatavoja ziņojuma projektu. *LIBE* komiteja savu atzinumu par priekšlikumu pieņēma 2023. gada 23. martā. Eiropas Parlaments 2023. gada 19. aprīlī nobalsoja par iestāžu sarunām.

II. PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA TEKSTA GALVENIE ELEMENTI

6. Ar kompromisa tekstu Komisijas priekšlikums tiek grozīts vairākos aspektos. Kompromisa teksts salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu ierobežo direktīvas darbības jomu (3. pants), izslēdzot konkrētas trešo valstu valstspiederīgo kategorijas.
7. Lai gan 4. pantā ir saglabāta iespēja iesniegt pieteikumus no dalībvalsts teritorijas, kompromisa tekstā kā garantija ir noteikts, ka attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam vajadzētu būt derīgas uzturēšanās atļaujas turētājam. Dalībvalstīm ir arī iespēja pieņemt pieteikumus no citiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas to teritorijā.
8. Kompromisa tekstā dalībvalstīm ir paredzēta papildu elastība attiecībā uz četrus mēnešu termiņu lēmuma pieņemšanai (5. pants). Proti, četrus mēnešu termiņā vairs nav iekļauts laiks, kas nepieciešams, lai izsniegtu vienotās atļaujas iegūšanai vajadzīgo vīzu. Savukārt darba tirgus situācijas pārbaudes, ko veic saistībā ar individuālu vienotās atļaujas pieteikumu, ir iekļautas šajā termiņā.
9. Kompromisa teksta 11. pantā ir saglabātas tiesības vienotās atļaujas turētājam mainīt darba devēju un būt aizsargātam bezdarba gadījumā, vienlaikus paredzot vairākus nosacījumus un aizsardzības pasākumus. Piemēram, tekstā ir noteikts, ka papildus uzņemšanas nosacījumu pārbaudei saskaņā ar valsts tiesību aktiem dalībvalstis var pieprasīt, ka uz darba devēja maiņu attiecas paziņošana vai pieteikšanās procedūra. Turklāt dalībvalstis var noteikt minimālo laikposmu, kurā vienotās atļaujas turētājam ir jāstrādā pie pirmā darba devēja. Kompromisa tekstā arī precizēts, ka darba zaudēšana pati par sevi nav iemesls tam, lai atsauktu vienoto atļauju, ja vien kopējais bezdarba periods nepārsniedz divus mēnešus. Dalībvalstis var atļaut ilgākus bezdarba periodus.

10. Direktīvas 13. un 14. pantā veikto izmaiņu mērķis ir precizēt dalībvalstu pienākumu tvērumu attiecībā uz iespējamās ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu, sankcijām par pārkāpumiem un sūdzību pret darba devējiem iesniegšanas atvieglošanu.

III. SECINĀJUMS

11. Prezidentvalsts uzskata, ka kompromiss ir taisnīga un līdzsvarota pieeja, kurā ņemti vērā vairākuma dalībvalstu paustie viedokļi.
12. Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2023. gada 24. maijā nolēma aicināt Padomi:
- TI padomes 2023. gada 8. jūnija sanāksmē, HU atturoties, panākt vispārēju pieeju par dokumentā 9474/23 izklāstīto tekstu;
 - ņemt vērā paziņojumu, kas izklāstītas šīs piezīmes papildinājumā.
